

Nola antzeman lan-eskaintza faltsuei

Sekuentzia honetan ariketa hauek egin ditzakezu:

- Testu bateko paragrafoei dagozkien izenburuak jarri.
- Testuaren ulermenarekin lotutako galderei erantzun.
- Aholkuak emateko baliabideei erreparatu eta esaldi-zatiak lotu.
- Azken ariketan, gomendio batzuk emango dizkiozu lagun bati idatziz.

Jarri izenburuak paragrafo hauei

Segidan duzu sekuentzia honetan aztertuko dugun testua, baina paragrafoei izenburua falta zaie. Jatorriko testuan izenburu guztiak galdera moduan zeuden. Testuaren bukaeran dituzu 5 izenburuak. Jarri atal bakoitzari berea.

Nola bereizi lan-eskaintza faltsuak eta benetakoak

Zoriturrez, gure eskura hel daitezkeen lan-eskaintza guztiak ez dira benetakoak. Etekin ekonomikoa lortzeko, iruzurrezko lanpostuak eskaintzen dituzte, langabezia-tasa altuak eta beste hainbat faktore aprobetxatuz. Dena den, lan-eskaintza horiek gutxieneko bat dira aurki ditzakegun lan-eskaintza guztien artean eta, horregatik, funtsezkoa da lan-eskaintza faltsuak eta benetakoak bereizten jakitea.

1.

Faktore askok adierazi diezagukete esku artean dugun lan-eskaintza hori faltsua ala benetakoa den, edo, kasuak kasu, iruzurra den. Adibidez, honelako lan eskaintzez ez gara fidatu behar:

1. Diru kopuru bat eskatzen badigute edo ikastaro bat egitea eskatzen badigute.
2. Ohikoa baino dirusari handiagoa eskaintzen badute.
3. Oso ordutegi malguak eskaintzen badituzte.
4. Ez badago oso garbi zein lan bete behar den.
5. Lanean berehala hastea eskatzen badute.
6. Lan ordainik gabeko proba aldi bat eskatzen badute.
7. Eskaintza iturria fidagarria edo ezaguna ez bada.
8. Posta elektronikokoz soilik iristen bazaigu, hala nola, Gmail, Hotmail...
9. 803, 806, 807 edo 905 aurrezenbakiak dituzten telefono batera deitu behar baduzu.
10. Eskaintza denbora luzez enplegu-atari batean mantentzen badute.

2.

Iruzurrezko lan eskaintzen artean, apika, ezagunenak etxean, edozein tramankulu muntatzen lan egiteko aukera ematen dizuten horiek ditugu, edota negozio piramidalekin erlazionatutako beste horiek guztiak non zenbait produktu erosi behar dituzun ondoren zuk lortu behar duzun bezeriari saltzeko.

3.

Argi eta garbi hitz eginez: zure dirua nahi dute. Iruzurrezko lan-eskaintza gehienek nahi dute:

- Dirua lortu modu zuzenean.
- Izaera pertsonaleko informazioa lortu hirugarren batzuei saltzeko. Informazio hori guztia etorkizunean izango diren marketin kanpainetarako oso baliogarria da.
- Informazio finantzarioa. Informazio horrekin iruzurgileek aukera dute pertsona iruzurtuen kontu korranteetatik dirua lortzeko.

4.

Funtsezkoa da eskaintza bat faltsua egiten duten ezaugarriak bereizten ikastea. Esan bezala, zalantza izanez gero, hobe aurrera jarraitzen ez baduzu.

Horregatik, Internet bidez lan bila bazabiltza, komenigarria da kanal fidagarriak erabiltzea: lana bilatzeko atari egiaztatuak, erakunde ofizialak... Kanal bat erabili aurretik, ziurtatu datu pertsonalen babeserako politika argia dutela.

Azkenik, beti duzu lana eskaintzen duen enpresa horren webgunera jotzeko aukera eta bertan ikusi esku artean duzun lan-eskaintza hori edota enpresa bera benetakoak diren ala ez.

Informazio hori erraz eskura daiteke Interneteko bilatzaileen bidez; enpresaren izena edota lan-eskaintzaren datuak sartuta, beste erabiltzaileek emandako (foroetan, etab...) informazioa ikusi dezakezu iruzurra den ala ez jakiteko.

5.

Mezua igorri duen pertsona edo erakundea guztiz fidagarria ez bada, hobe erantzuten ez baduzu. Akats ortografikoak baditu edota erabilitako hizkuntza oso naturala ez dela ikusten baduzu, badakizu zer egin behar duzun mezu horrekin. Mezuaren egiatasunaz zalantzarik izanez gero, ez sakatu bertako esteketan.

Eta zer egin behar dut horrelako iruzur baten biktima izanez gero? Lehenbailehen jakinarazi poliziari.

Iturria: Gazteaukera

Aukerak

Nola jakin eskaintza bat benetakoa ala faltsua den?

Nola ekidin horrelako iruzur bat?

Erne posta elektronikoekin

Zeintzuk dira iruzur ezagunenak?

Zergatik egiten dute hori?

Aukeratu erantzunik egokiena

Irakurri testua eta erantzun ondorengo galderei.

Gure eskura heltzen diren lan-eskaintzetatik...

- ☐ gehienak gezurrezkoak izan ohi dira.
- ☐ hobe dugu gehienekin ez fidatzea.
- ☐ gezurrezkoak direnak gutxienak dira.

Nolako lan-eskaintzez ez dugun fidatu behar? Hauetako zein ez du aipatzen testuak?

- ☐ Lan-eskaintza telefonoz egiten digutenak.
- ☐ Ikastaro bat egitea eskatzen dutenak.
- ☐ Lanean berehala hasteko eskaintza egiten digutenak.

Iruzurrik zabalduenen artean dago...

- ☐ eskulanak egitea enpresatik kanpo.
- ☐ egitura piramidaleko enpresa batean lan egitea.
- ☐ zenbait produktu erosi beharra gero horiek beste batzuei saltzeko.

Zer bilatzen dute lan-eskaintza faltsuak egiten dituztenek? Hauetako zein ez da egia?

- ☐ Datu pertsonalak eskuratzea hirugarren bati saltzeko.
- ☐ Dirua lortzea.
- ☐ Informazio pertsonala, geroago xantaia egiteko.

Lan-eskaintzetako iruzurrei aurre egiteko, komeni da...

- ☐ helbide ofizialetan ibiltzea lan bila.
- ☐ edozein zalantzaren aurrean ertzainetara jotzea.
- ☐ lan-eskaintza egin duen enpresaren datuak bere webgunean kontrastatzea.

Posta elektronikoz jasotako mezuekin nola jokatu? Hauetako zein ez da aipatzen testuan.

- ☐ Igorlea ezagutzen ez badugu, ez erantzun.
- ☐ Testuko hizkuntzak zalantza sortzen badigu, ez ireki bertako estekak.
- ☐ Erantzun baino lehen, irakurri informazioa arreta handiz, esteketakoa barne.

Aholkuak osatzen

Testuak hainbat aholku ematen ditu, lan-eskaintza faltsuen hatzaparretan ez erortzeko. Hemen dituzu horietako batzuk, baina zatituta. Lotuko al dituzu? Aurretik, begiratu aholkuak emateko testuan ageri diren hizkuntza-baliabideei.

Aholkuak emateko hizkuntza-baliabideak

1. Komenigarria /funtsezkoa /garrantzitsua da... -t(z)ea
2. Hobe duzu/Hobe da/Behar
3. ... egin aurretik
4. Ahalera

Adibideak:

1. Lan-aukera guztiez informatuta egoteko, komeni da Interneten ere begiratzea.
2. Hanka ez sartzeko, hobe duzu isilik egoten bazara.
3. Arropa garbigailuan sartu aurretik, begiratu arropen etiketei.
4. Gai horri buruzko informazioa, helbide honetan aurkitu dezakezu.

Lotu

Zalantza izanez gero,

Enpresaren webguneko informazioa ikusi dezakezu,

Kanal bat erabili aurretik,

Internet bidez lan bila bazabiltza,

Ikastaro bat egitea eskatzen badigute,

Funtsezkoa da

hobe aurrera jarraitzen ez baduzu

lan-eskaintza faltsuak eta benetakoak bereizten jakitea.

ez gara fidatu behar.

ziurtatu datu pertsonalen babeserako politika argia dutela.

komenigarria da kanal fidagarriak erabiltzea.

iruzurra den ala ez jakiteko.

Zuzenketa-orria

Jarri izenburuak paragrafo hauei

1. (Nola jakin eskaintza bat benetakoa ala faltsua den?)
2. (Zeintzuk dira iruzur ezagunenak?)
3. (Zergatik egiten dute hori?)
4. (Nola ekidin horrelako iruzur bat?)
5. (Erne posta elektronikoekin)

Aukeratu erantzunik egokiena

Gure eskura heltzen diren lan-eskaintzetatik...

- ✓ gezurrezkoak direnak gutxienak dira.

Nolako lan-eskaintzez ez dugun fidatu behar? Hauetako zein ez du aipatzen testuak?

- ✓ Lan-eskaintza telefonoz egiten digutenak.

Iruzurrik zabalduenen artean dago...

- ✓ zenbait produktu erosi beharra gero horiek beste batzuei saltzeko.

Zer bilatzen dute lan-eskaintza faltsuak egiten dituztenek? Hauetako zein ez da egia?

- ✓ Informazio pertsonala, geroago xantaia egiteko.

Lan-eskaintzetako iruzurrei aurre egiteko, komeni da...

- ✓ lan-eskaintza egin duen enpresaren datuak bere webgunean kontrastatzea.

Posta elektronikoz jasotako mezuekin nola jokatu? Hauetako zein ez da aipatzen testuan.

- ✓ Erantzun baino lehen, irakurri informazioa arreta handiz, esteketakoa barne.

Aholkuak osatzen

